

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
URED ZA REVIZIJU FINANSIJSKOG POSLOVANJA INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИЈСКОГ ПОСЛОВАЊА ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

bosanski

Broj: 01-400-397/MG/03

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI
INSTITUTA ZA AKREDITIRANJE BOSNE I HERCEGOVINE
ZA 2002.

Sarajevo, srpanj 2003.

SADRŽAJ

1.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
2.	NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE	4
2.1.	Upravljanje i rukovođenje Institutom	4
2.2.	Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji	4
2.3.	Procedure nabavki stalnih sredstava	5
2.4.	Sistem internih kontrola	5
2.5.	Procedure izdavanja akreditacija	5
3.	OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2001. GODINU	6
4.	REZIME	6

1. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvještaja (uključujući i odluke rukovodstva) Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Institut) u vezi finansijske 2002. godine. Revizija je izvršena u dva razdoblja: od 20.12. do 25.12.2002. kao prethodna revizija, a završna od 10.06. do 13.06.2003., na osnovu odredbi Zakona o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH ('Službeni glasnik BiH', br. 17/99).

U ovlasti je Ureda za reviziju da u skladu sa opšteprihvaćenim revizijskim standardima (standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI, 'Službeni glasnik BiH', br. 05/01) izvrši reviziju finansijskih izvještaja s ciljem procjenjivanja jesu li ona predstavljena na fer i istinit način.

Odgovornost za finansijske izvještaje snosi rukovodstvo Instituta, a odgovornost Ureda za reviziju svodi se na izražavanje mišljenja o tim izvještajima na osnovu provedene revizije.

U skladu sa Zakonom o reviziji (član 13, stav 4.) pri izvještavanju o javnim računima naša je obaveza izvijestiti:

- jesu li računi sačinjeni u skladu sa važećom zakonskom regulativom;
- predstavljaju li godišnji izvještaji tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine;
- o ekonomičnosti, učinkovitosti i uspješnosti kojom su institucije koristile javna sredstva u obavljanju svojih funkcija.

- 1.2. Revizija je bila planirana i izvedena s ciljem postizanja razumnih osnova za procjenu prikazuju li finansijski izvještaji stanja fer i istinito. Zato je revizija ispitivala uzorke značajnih transakcija i odluka uprave Instituta. Revizijom je obuhvaćena primjena zakonskih i drugih propisa, organizacija Instituta, te finansijsko-računovodstveno poslovanje Instituta.

Za revidirane finansijske izvještaje Instituta za 2002. izražavamo mišljenje sa rezervom iz sljedećih razloga:

- **nezakonitog funkcionisanja rukovodstva;**
- **nedostatka pravilnika o unutrašnjoj organizaciji, nego se radi na osnovu privremenog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Instituta već treću godinu;**
- **pravne valjanosti procedura i postupaka dodjeljivanja akreditacija.**

2. NALAZI REVIZIJE I PREPORUKE

2.1. Upravljanje i rukovođenje Institutom

Ured za reviziju utvrdio je kako je jedan od krucijalnih nedostataka u poslovanju Instituta nezakonit sistem upravljanja i rukovođenja koji je postojao tokom 2002. godine. Problem nezakonitog upravljanja i rukovođenja datira iz prethodnih godina i samo se prenosi iz godine u godinu. Vršitelj dužnosti direktora koji je imenovan 22.12.2000. za razdoblje od tri mjeseca i dalje vrši funkciju direktora što nije u skladu sa zakonskim propisima. Imajući u vidu kako su Zakonom o osnivanju Instituta za akreditiranje Bosne i Hercegovine, definirane obaveze direktora, koje imaju bitnog uticaja na poslovanje Instituta, te da su ovlasti vršitelja dužnosti direktora ograničene. Mišljenja smo kako ovakav način rukovođenja nije zakonit niti racionalan, te onemogućuje učinkovit i zakonit rad vršitelja dužnosti direktora kada su u pitanju donošenja raznih akata, pravila i procedura kao i legalnog izdavanja akreditacija. Naime, od osnivanja Instituta Vijeće ministara nije izvršilo zakonsku obavezu imenovanja direktora i zamjenika direktora, već je cijelo vrijeme zadržalo rješenje vršitelja dužnosti direktora što ni u kom slučaju ne može biti odgovarajuće, a posebno što isto nije u skladu sa propisima iz ovog područja.

Revizija je mišljenja kako je nepostojanje rukovodstva osnovni uzrok niza drugih nepravilnosti i problema uočenih u revidiranom razdoblju.

Ured za reviziju preporučuje rukovodstvu da bez odlaganja, obnovi inicijativu imenovanja rukovodstva Instituta prema Vijeću ministara u skladu sa zakonskim propisima, sa jasnim ovlastima, odgovornostima, konkretnim zadacima i mjerljivim ciljevima u svrhu učinkovitijeg i zakonitog poslovanja.

2.2. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji

Ured za reviziju je utvrdio kako je Vijeće ministara 29.03.2001. dalo saglasnost na Privremeni Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Instituta, broj: IP-0033/01-05/MA od 27.03.2001. i koji će se primjenjivati najduže tri mjeseca od dana davanja saglasnosti. Revizijom smo utvrdili kako se spomenuti pravilnik primjenjuje i danas, što ukazuje kako nisu poštovane donešene odluke Vijeća ministara tj. poslije vremenskog isteka razdoblja od tri mjeseca nije donešen novi pravilnik.

Ured za reviziju preporučuje brzo donošenje pomenutog pravilnika u što skorije vrijeme s ciljem efikasnijeg i zakonitog poslovanja.

2.3. Procedure nabavki stalnih sredstava

Revizijom je utvrđeno kako je Institut u 2002. izvršio nabavku stalnih sredstava, u iznosu od 19.780,80 KM. Od tog iznosa Institut je nabavio opreme u vrijednosti od 16.327,00 KM bez javnog oglašavanja za prikupljanje najpovoljnije ponude, što nije u skladu sa zakonskim propisima koji regulišu ovo područje (Zakon o izvršenju budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2001., nabavke stalnih sredstava izvršene prije donošenja Zakona o izvršenju budžeta za 2002.).

Posljedica nabavki bez javnog oglašavanja može dovesti do tržišne preferencije jednog dobavljača u odnosu na druge, te nabavki po nekurentnim tržišnim cijenama.

Ured za reviziju preporučuje Institutu ubuduće dosljedno poštivanje zakonskih propisa koji regulišu ovo područje kako bi se osigurala transparentnost i tržišna jednakopravnost.

2.4. Sistem internih kontrola

U toku revizije smo uočili kako sistem internih kontrola nije u cijelosti razvijen i implementiran, te utvrdili određene slabosti i nedostatke (npr. izdavanje akreditacija od strane vršitelja dužnosti direktora, pravila i procedure za IT sistem itd.), što su direktna posljedica ograničavajuće okolnosti rada vršitelja dužnosti direktora. Kako za sistem internih kontrola odgovornost snosi rukovodstvo, a u ovom slučaju ono nije imenovano u skladu sa zakonskim propisima, vršitelj dužnosti u ovom trenutku nije objektivno u mogućnosti dalje razvijati postojeći sistem bez prethodnog imenovanja rukovodstva od strane Vijeća ministara.

Ured za reviziju sugerše Institutu uspostavu efikasnog sistema internih kontrola, koji bi preventivno otklonio moguće nepravilnosti i nezakovitosti u radu.

2.5. Procedure izdavanja akreditacija

Revizijom poslovanja smo uočili kako Institut izdaje akreditacije u okviru svojih ovlasti (provedba akreditiranja tijela za ocjenjivanje usklađenosti tj. ispitnih i kalibracijskih laboratorija, certifikacijskih tijela za certifikacije proizvoda, usluga, sistema kvalitete i osoblja itd), te provodi određene procedure o izdavanju akreditacija. Spomenute akreditacije potpisuje vršitelj dužnosti direktora, a u skladu sa važećom zakonskom regulativom akreditacije bi trebalo da odobri odnosno verifikuje Komitet za akreditiranje, te da ih na kraju potpisuje direktor Instituta. U toku 2002. izdato je šest akreditacija (tri za kontrolu kvaliteta nafte i naftnih derivata, dvije za ispitne laboratorije i jedna za certifikaciju).

Ured za reviziju skreće pažnju da postojeći sistem izdavanja akreditacija nije u cijelosti u skladu sa propisima, što može kod

korisnika akreditacija imati eventualne posljedice i prouzročiti razne probleme. Zato sugerišemo brzo rješavanje pitanje imenovanja rukovodstva i uspostavu sistema za izdavanje akreditacija u skladu sa propisima kako bi se izbjegle eventualne nezakovitosti u radu Instituta.

3. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE REVIZIJE ZA 2001. GODINU

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Instituta za 2001. godinu o čemu je sastavljen Izvještaj. Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvještaju i Institutu je sugerisano da ih analizira, te da preduzme određene operacije kako se utvrđene nepravilnosti i propusti ne bi ponavljale u daljem poslovanju.

Revizijom poslovanja za 2002. godinu utvrđeno je kako je u većem broju slučajeva postupljeno u skladu sa preporukama Ureda za reviziju, te su uočeni određeni pomaci u poslovanju Instituta.

Realizovane preporuke:

- Institut je donio određena pravila i procedure kojima se reguliše potrošnja sredstava za naknade vanjskim saradnicima, regulisanje troškova dnevnica i prevoza, upotreba mobilnih i fiksnih telefona, reprezentacije i slično;
- Institut je ustanovio procedure fakturisanja prihoda od usluga vlastite djelatnosti i njihovo prikazivanje u poslovnim knjigama.

Preporuke koje nisu izvršene:

- Institut nije u svim slučajevima prilikom nabavke opreme osigurao alternativne ponude za nabavku opreme i time ispitao konkurentnost ponuda odabranih dobavljača.

4. REZIME

Ured za reviziju je izvršio reviziju finansijskog poslovanja Instituta u skladu sa Zakonom o reviziji i INTOSAI standardima, uvažavajući opšte uslove okruženja u kojem je postojao Institut.

Revidiranjem poslovanja u 2002. godini utvrdili smo određeni broj nepravilnosti i nedostataka. Posebno želimo ukazati na slabosti sistema upravljanja i rukovođenja tj. u nepostojanju rukovodstva sa jasnim ovlaštenjima i odgovornostima, kao i funkcionisanju Instituta na osnovu Privremenog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji (vidjeti tačku 2.1. i 2.2. ovog izvještaja).

Tokom revizije smo utvrdili kako Institut nije u svim slučajevima izvršio nabavku stalnih sredstava putem javnih oglasa (vidjeti tačku 2.3.)

Posebno želimo istaći problem izdavanja akreditacija, koje po mišljenju revizije nisu u cijelosti u skladu sa zakonskim propisima (vidjeti tačku 2.5.).

Koristimo ovu priliku kako bi smo izrazili zahvalnost za ljubaznost koju su nam ukazali svi zaposlenici Instituta kojima smo se obratili za pomoć i od kojih smo tražili informacije, kao i dokumente potrebne za pravilno vršenje naših obaveza.

Reviziju izvršili i izvještaj sačinili:

1. Miro Galić, viši revizor s.r.
2. Nataša Kenjić, pomoćni revizor s.r.
3. Elvedin Grabovica, IT revizor s.r.

Sarajevo, 23.07.2003. godine

M.P.